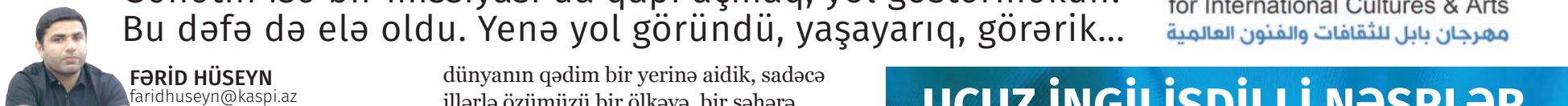


“DÜNYANIN BEŞİYİ” başında oxunan şeirlər...



Beş gün ərzində çoxsaylı tədbirlərdə iştirak edərək şeir və sənət ab-havasından bir an da olsun çıxmıdım. Sənətin isə bir missiyası da qapı açmaq, yol göstərməkdir. Bu dəfə də elə oldu. Yenə yol göründü, yaşayırıq, görürük...



FƏRİD HÜSEYN
faridhuseyn@kaspi.az

Fotolar müəllifindir

Allah günahımdan keçsin: bu səfərə gələrkən anamı həm “aldatmışam”, həm də yox. Ona deməmişdim ki, İraqa gedirəm, çünki belə söyləsəydim, Novruz günlərində yediyi-içdiyi ürəyinə yatmayacaq, iraq-iraq yerinə od ələncəkdi. Ona görə də demişdim ki, Babil şəhərinə festivala gedirəm. Sağ olmuş da səsimdəki aramdan, toxtaq simamdan elə zənnə qapılıb ki, Babil dünyanın sükuta dalmış sakit guşələrindəndir... Əlbəttə, şükür İraqın bu gününə, çünki indi əvvəlki illərə nisbətə çox sakitlikdir.

QONAQPƏRVƏRLİYƏ GÖRƏ TƏŞƏKKÜR

Məni bu beynəlxalq tədbirə arəb ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi Əli Əl-Şalah dəvət etmişdi. O, arəb dünyasında yaxşı tanınan ədəbi imzalardandır. 1965-ci ildə Babildə dünyaya gəlib. Bağdad Universitetinin Ədəbiyyat fakültəsində Ərəb dili ixtisası üzrə təhsil alıb. Ərəb-İsveçrə Mədəniyyət Mərkəzinin rəhbəri, Beynəlxalq “Əl Mutennebi” Şeir Festivalının direktorudur. “Babilli Əli”, “İmzalar” adlı kitabları oxucular tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb. Tanınmış şair həm də festivalın təşkilatçılığını yüksək məsuliyyətlə həyata keçirir, əlindən gələni əsirgəməyir. Ümumiyyətlə, dəvətə, yüksək qonaqpərvərliyə görə festivalın təşkilatçılarına və rəhbərliyinə təşəkkürümü bildirirəm.

FESTİVALIN “KİMLİYİ”

Babil Mədəniyyət və İncəsənət Festivalı dünyanın ən böyük sənət toplanmalarından biri hesab olunur. Müxtəlif ölkələrdən gələn yüzdən artıq ədəbiyyat, mədəniyyət və incəsənət xadimlərini qonaqlayan festival bu il doqquzuncu dəfə baş tutdu. Festivalın şüarı “Hamımız babillilik”dir. Bu şüarın mənası odur ki, hamımız

dünyanın qədim bir yerinə aidik, sadəcə illərlə özümüzü bir ölkəyə, bir şəhərə, bir şəcərəyə, bir ailəyə aid edə-edə bütöv dünyanı unutmuşuq. Festivalın ədəbiyyatla bağlı hissəsi 18 martda başlamışdı, amma ümumən ayrı-ayrı qolları daha əvvəl fəaliyyətə start vermişdi. Dəvət edilən qonaqlar uyğun tədbirlərdə iştirak edib geri qayıdırdılar. Ona görə festivalın bir sıra iştirakçıları ilə yaxından tanış olmaq imkanım olmadı.

FESTİVAL İÇƏRİSİNDƏ FESTİVAL

Biz – festival iştirakçıları – hər gün Bağdaddan Babilə 2 saat yol gedirdik. Kitab sərgi-yarmarkası keçirilən sarayda həm də ədəbiyyat tədbirləri baş tuturdu. Ərəb mədəniyyətinin dünyaya inteqrasiyası məsələsi də festivalın başlıca məqsədlərindən biri idi. Festivalın içərisindəki rəsm sərgisi də çox düşündürücü idi. Dünya Poeziya festivalı, Narrativ Poeziya Festivalı festival içərisində festival sayıla bilərdi.

“Terrorizmdən sonra arəb mədəni kimliyi” kimi mövzular müzakirə edilən əsas məsələlərdən idi. Həmin gün tədbirlərdə mən də iştirak etdim, eyni zamanda poeziya gecəsinə qatılaraq Azərbaycan və ingilis dilində şeirlərimi oxudum. Həmin əsərlər arəb dilində tədbir iştirakçılarına təqdim olundu.

O gecə Babil qülləsində heç zaman unutmayacağım gözəl bir konsert proqramında iştirak elədim. Minlərlə insanın toplaşdığı bu mədəniyyət ocağında insan izdihamı yaşanırdı və müxtəlif ölkələrdən gələn çoxsaylı müğənnilər yadda qalan ifaları ilə könül oxşayırdılar.

UCUZ İNGİLİSDİLLİ NƏŞRLƏR

Babil Kitab sərgisində iştirak edib yeni nəşrlərlə tanış olduq, təqdim olunan kitabların əksəri arəb, yerdə qalanı isə fars və ingilis dilində idi. Onu da qeyd edim ki, ingilisdilli nəşrləri

İraqdan çox ucuz qiymətə ala bilərsiniz. Kitab sərgisinin içərisində ayrıca xətt sərgisi, rəsm əsərlərinin sərgisi də keçirilir. Mən özümə ilk dəfə bəyaz mürəkkəblər və nəstəlik və kufi xətlərdə yazmağa kağız və qələmlər aldım. Bura ekzotik əşyaların satışı baxımından da əvəzsizdir. Sonra adrenalın oyun şousu keçirildi,

daha sonra

iordaniyalı rəssam Əsma Mustafa ilə görüş baş tutdu. “Qərbdə arəb mədəniyyəti” adlı seminar da keçirildi. Eyni zamanda Mərakeş yazıçısı Əbdül Qadir Əl-Şavi və şair İdris Ələşu oxuculara təqdim edildi, iraqi rejissor Muhannad Hayatın çəkdiyi “Hayfa küçəsi” filmi nümayiş etdirildi.

Həmin gün həm də poeziya tədbiri keçirildi. Mən də “Övladsız yarpaq”, “Yuxu kimi” şeirlərimi ana dilimizdə və ingilis dilində oxudum, daha sonra şeirlərin arəbcə olan variantları səsləndirildi. Bir sıra müəlliflərlə yanaşı,

mənə də festivalın mükafatı təqdim olundu.

21 MART

Martın 21-də dünya şöhrətli şair Adonis ilə görüş keçirildi. Adonis dünya mədəniyyətlərində, sivilizasiyalararası körpülərdən bəhs etdi. O, dünyanı vahid bir orqan kimi qavrayır, bəşəri vahid bir orqanizm kimi duymağı tövsiyə edir. Həmin gün keçirilən şeir yarışında Əbdül Zəhra Zəki, Məhəmməd Məzlum, Nassif Əl Sasser, Məhəmməd Türki, Reem Qais Kəbə, İmad Cabbar, Mərakeşdən Fadvə Əl-Ziyani, Misirdən Radvə Fərqlı, Omandan Həsən Əl-Maəsruti, Səudiyyə Ərəbistanından Əbdül Vəhab Əl-Areed, İordaniyadan Jamana Əl-Tarouna və başqa şairlər şeirlərini oxudular.

YENƏ YOL GÖRÜNDÜ...

Beləcə, beş gün ərzində çoxsaylı tədbirlərdə iştirak edərək şeir və sənət ab-havasından bir an da olsun çıxmıdım. Sənətin isə bir missiyası da qapı açmaq, yol göstərməkdir. Bu dəfə də elə oldu. Festival günlərində bir sıra Avropa, Amerika, arəb şairləri ilə ünsiyyətlərimiz yarandı, yaradıcılıq münasibətlərinin dərinləşməsi üçün konkret layihələr ətrafında söhbətləşdik, tərcümə projektlərin icrası kimi qərarlara gəldi. Yenə yol göründü, yaşayırıq, görürük...

